

Vogelverjagende middelen in Overijsselse perenboomgaarden

Inleiding

Mezen hebben het laatste decennium de Conference-peren ontdekt als lekkernij. De vorige generatie fruittelers kende dit fenomeen niet. Een decennium geleden bedroeg de jaarlijks uitgekeerde schade landelijk enkele tonnen, nu loopt dit in sommige jaren op tot enkele miljoenen euro's. De kans is groot dat de mezenschade over een paar jaar niet meer vergoed wordt.

Drie Overijsselse perentelers wachten niet tot de vogels komen, maar zoeken naar maatregelen om vogelschade te voorkomen. Ze hebben binnen de Kennisvoucher Overijssel drie nieuwe vogelwerende maatregelen getest. Namelijk de Agrilaser Autonomic, het 'krekelsysteem' en een vogelnet. De maatregelen zijn begin augustus geïnstalleerd; één maand voor de start van de perenoogst 2014.

In deze flyer vindt u de resultaten en ervaringen.

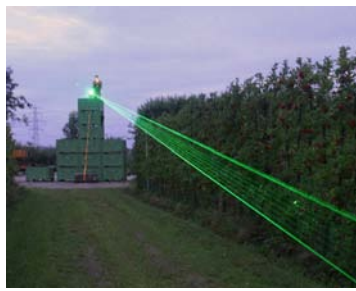

Maatregelen

Agrilaser Autonomic

De innovatieve Agrilaser vogelverjaagrobot werkt volautomatisch. In de test is de laser zo geprogrammeerd dat hij de boomtoppen van peren- en appelbomen beschijnt. Ook beschijnt hij de omliggende bosschages en hoogspanningsmasten en -kabels, waarin kraaiachtigen zich ophouden. Vogels zien de laserstraal als een naderend fysiek gevaar. Mogelijk is de kans op gewinning daardoor klein, in tegenstelling tot veel conventionele verjaagmethoden.

Ook mezen schrikken van laserlicht. Twijfelachtig is of zij, net zoals kraaien, op de vleugels gaan en het perceel verlaten. Vaak duiken ze bij gevaar naar beneden, diep de perenboom in. Nader onderzoek hiernaar is gewenst.

Reacties van deelnemers over de Agrilaser

Voor aanvang van de proef had de perenteler te kampen met grote schade door kraaiachtigen. Na het inzetten van de laser verdwijnen de kraaiachtigen uit de percelen en is er nauwelijks meer schade aan de oogst. De betrokken fruitteler is positief: *“Na inzet van de laser is het een heel stuk rustiger. De grote groepen kraaiachtigen zijn verdwenen. Ik ben zeer tevreden over de automatische laser. Het apparaat maakt geen lawaai en de vogels lijken niet te wennen aan de laserstralen. Het systeem is eenvoudig te installeren en vergt geen onderhoud.”*

Vervolg maatregelen

Krekelsysteem

Het krekelsysteem bestaat uit vier “krekels” die op de hoekpunten van een perenperceel aan een paal bevestigd zijn. De krekel bestaat uit een metalen buis, met daarbinnen een as met schakels eraan, die tegen de buis aan slaan. Dit veroorzaakt een hard, scherp en ratelend geluid. Het systeem bestaat verder uit twee motoren die middels een touw de krekels aandrijven. Van zonsopkomst tot zonsondergang maken de krekels om de 7 minuten, gedurende 8 seconden, lawaai.

Een van de fruittelers heeft het krekelsysteem getest in een deel van zijn perceel. Hij heeft wekelijks de aangepikte peren geteld in 20 telbomen bij de krekel, en 20 bomen ver hiervandaan. Bij de telbomen, in de tweede rij vanaf de perceelsrand, is nauwelijks verschil waargenomen in het aantal aangepikte peren. Dit komt mogelijk doordat de vogelschade dit jaar relatief laag was. Herhalingen van de proef zijn daarom gewenst.

De Overijsselse teler voegt hieraan toe: *“In de buitenste rij, die niet geteld is, was het schadeniveau hoger. Ik schat in dat in deze rij - bij de blanco - twee keer meer peren waren aangepikt dan vlakbij de krekel.”*

Meer informatie

Agrilaser:

www.agrilaser.nl

Krekelsysteem, vogelnet en inventarisatie van maatregelen:

www.clm.nl/faunabeheer

Colofon

Project “Vogelwerende maatregelen in de perenteelt: met respect voor de omgeving!”

is een initiatief van drie Overijsselse fruittelers. CLM Onderzoek en Advies is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. Financiering is afkomstig van de provincie Overijssel. Het project is uitgevoerd in samenwerking met de Bird Control Group (Agrilaser) en het Faunafonds.

© november 2014, CLM Onderzoek en Advies.

Tekst: Henk Kloen en Joost Lommen, vormgeving: Nicole Krassenberg

Vogelnet

Sommige perentelers in Nederland passen netten toe om hagelschade te voorkomen en sluiten geen schadeverzekering meer af. Hagelnetten kunnen van boven en aan de zijkanten dichtgemaakt worden, zodat vogels niet bij het fruit kunnen komen. Zo doet een ‘hagelnet’ rond de oogsttijd ook als ‘vogelnet’ dienst.

Een perenteler heeft een rij Conferenceperen ingepakt met een net. Het net is onder de boomkronen, een halve meter boven het maaiveld, dichtgemaakt met clips. Zo kan de grasstrook gewoon gemaaid worden en eventueel het onkruid doodgespoten worden. Omdat maar één rij is overkapt, waren de perenbomen lastig te bespuiten. Ook is de vraag of de peren voldoende licht krijgen.

Onderzoek van CLM laat zien dat een hagelnet in combinatie met een vogelnet financieel interessant is als een perenteler zeer veel vogelschade heeft én een hagelverzekering heeft afgesloten. De teler heeft hierdoor geen aangepikte peren en hoeft geen verzekeringspremie te betalen.

Een Overijsselse teler:

“Het net voorkomt dat vogels de peren aanpikken. De kosten voor het net en de arbeid om het te installeren en weg te halen zijn hoog. Dit weegt niet op tegen de schade voorkomen. Dus ik pas het niet meer toe.”

Foto rechts: gecombineerd vogel- en hagelnet in de kersenteelt. Een dergelijke constructie is ook mogelijk in de perenteelt.

